

TERRAPOLIS

27 Μαΐου-26 Ιουλίου 2015

Γαλλική Σχολή Αθηνών

Caroline Achaintre

Allora και Calzadilla

Francis Alÿs

Αθανάσιος Αργιανάς

Joseph Beuys

Huma Bhabha

Reg Butler

Lynn Chadwick

Marcus Coates

William Cobbing

Enrico David

Charlotte Dumas

Angus Fairhurst

Studio Ghibli

Tue Greenfort

Asta Gröting

Lucy Gunning

Henrik Håkansson

Anthea Hamilton και Nicholas Byrne

Joan Jonas

Ελένη Καμμά

Markus Karstieß

Διονύσης Καβαλλιεράτος

Yayoi Kusama

Oliver Laric

Richard Long

Sarah Lucas

Ruth Maclennan

Chris Marker

Marlie Mul

Katja Novitskova

Anatoly Osmolovsky

Αλίκη Παλάσκα

Norbert Prangenberg

Ugo Rondinone

Κώστας Σαχπάζης

Peter Wächtler

TERRAPOLIS

27 Μαΐου-26 Ιουλίου 2015

Ένας απομονωμένος κήπος με οργιώδη βλάστηση στην Αθήνα παρέχει το σκηνικό για έργα τέχνης που επανασυνδέουν το ανθρώπινο με το ζωώδες. Απκλώντας τους σατύρους, τις σφίγγες και τους Κενταύρους της ελληνικής αγαλαματοποιίας, σύγχρονα γλυπτά, εγκαταστάσεις και φιλμ αντλούν από το μύθο, το δράμα και το ζωικό βασίλειο για να προτείνουν μια «βιοηθική» για τον 21^ο αιώνα.

Η TERRAPOLIS, ένας όρος που εισηγήθηκε η φιλόσοφος της επιστήμης Donna Haraway, συνδυάζει τη λατινική λέξη «terra», που σημαίνει «γη», με την ελληνική «πόλη». «Πρέπει να αντιμετωπίζουμε και τα ζώα ως πολίτες»; διερωτάται αυτή η έκθεση. Οι διαδικασίες της φύσης, όπως η μεταμόρφωση, με ποιο τρόπο συνδέονται με την καλλιτεχνική δημιουργία; Πώς αντηχούν οι μυθικές αφηγήσεις στη σύγχρονη κοινωνία; Μπορούμε να αναθεωρήσουμε τη σχέση μας με τα άλλα είδη; Το ειδυλλιακό περιβάλλον μιας σχολής αφιερωμένης στην αρχαιολογική έρευνα παρέχει το σκηνικό για έργα τέχνης που επιπλέον συνδέονται με τις αφηγήσεις και τις εικόνες της αρχαιότητας.

Αναπαραστατικά έργα των μέσων του αιώνα με υλικά που ποικίλουν από το μπρούντζο μέχρι τον πηλό, και σύγχρονοι καλλιτέχνες που εξερευνούν το μύθο, το δράμα, τις μεταμορφώσεις και τη βιοηθική.

Ορισμένοι καλλιτέχνες έχουν δημιουργήσει θεούς-τοτέμ και τέρατα που συμβολίζουν την ανιμιστική ενέργεια, προσδίδοντας μια σύγχρονη μορφή στη μυθολογία. Οι αρχαίες ελληνικές τραγωδίες αντισταθμίζονταν από χορούς σατύρων, «τραγικωμικές» παρωδίες όπου οι ηθοποιοί φορούσαν μάσκες και προβιές, κλεύαζαν την εξουσία κι επιδίδονταν σε ελευθέρια παιχνίδια. Οι ανθρώπινες ορμές, απελευθερωμένες από τις κοινωνικές συμβάσεις, εκδηλώνονται ως ζωώδεις ενσάρκώσεις. Ο χορός, η μουσική και η περφόρμανς κατέχουν κεντρική θέση σε πολλά από τα έργα αυτής της έκθεσης τα οποία συνδέονται επιπλέον με τον ακτιβισμό.

Η βιολογική διαδικασία της μεταμόρφωσης αντανακλάται σε γλυπτικές διαδικασίες όπως τη χύτευση με πηλό ή μπρούντζο. Επίσης, η έννοια της μεταμόρφωσης στη μυθολογία συνδέεται με τον ερωτισμό και το μετασχηματισμό μέσω του πάθους και του πάθους.

Η εποχή μας ονομάστηκε «Ανθρωπόκαινος», μια ιστορική περίοδος κατά την οποία οι ανθρώπινες δραστηριότητες κυριαρχούν και απειλούν τα οικοσυστήματα της γης, εξαλείφοντας άλλα είδη. Πολλοί από τους καλλιτέχνες αυτής της έκθεσης αντιτάσσουν στις ταχύτατα εξελισσόμενες και συχνά καταστροφικές τεχνολογίες του ανθρώπινου πολιτισμού τον αργό χρόνο του φυσικού κόσμου. Εισηγούνται σύγχρονα τεχνουργήματα ως κειμήλια της Ιστορίας, οραματιζόμενοι μια μετα-ανθρώπινη εποχή όπου εμείς οι άνθρωποι θα έχουμε γίνει απολιθώματα. Οι καλλιτέχνες, επίσης, αναπαριστούν είδη που βρίσκονται υπό εξαφάνιση ή εξαπλώνονται ελλείψει αρπακτικών. Παρουσιάζουν οικοσυστήματα σε ανισορροπία και εικόνες που λειτουργούν ολόένα και περισσότερο ως εικονικά είδωλα του φυσικού κόσμου.

Με κοινή επιμέλεια των Iwona Blazwick και Poppy Bowers, της Ελίνας Κουντούρη και του Πολιτιστικού και Αναπτυξιακού Οργανισμού κοινής ωφέλειας NEON, αυτή η έκθεση είναι η δεύτερη μιας τριλογίας καλλιτεχνικών προγραμμάτων σε εξωτερικούς χώρους, που εισάγουν σημαντικούς καλλιτέχνες από την Ελλάδα κι όλο τον κόσμο στη δημόσια σφαίρα.

Caroline Achaintre

γ. 1969 στην Τουλούζη, Γαλλία

Ζει κι εργάζεται στο Λονδίνο

Δυο βλοσυρές, γεωμετρικές μάσκες σε πράσινο φυλλοειδές φόντο, ισορροπούν σαν ηθοποιοί στο παλκοσένικο. Διάσημη για τα επιτόκια ανάγλυφα έργα της από πηλό ή νήμα, η χειροποίητη δουλειά της Achaintre ταλαντεύεται ανάμεσα στην αφαίρεση και την παραστατικότητα. Εδώ, οι τίτλοι *Pecker* και *S.N.A.K.E* αναφέρονται στο προφίλ των μεταλλικών βάρων, σαν πουλί το ένα και με ελικοειδές σχήμα το άλλο – με το *S.N.A.K.E* να παραπέμπει και σε ένα παλαιό παιχνίδι στα κινητά τηλέφωνα με οφιοειδή γραφικά. Η μάσκα χρησιμοποιείται από ανθρώπους στον πόλεμο, στο κυνήγι ή στο θέατρο. Είτε αποπνέει την αγριότητα του ζώου, είτε είναι γκροτέσκα, η μάσκα αποκρύπτει την ταυτότητα εκείνου που τη φοράει. Σήμερα, μπορεί να τις βλέπουμε ως μια μεταφορά για τα κοινωνικά μας προσώπια. Επιπλέον, το κοφτό, γωνιώδες, μονόχρωμο στυλ αυτών των γλυπτών συνδέουν την Achaintre με την πρώιμη σύγχρονη τέχνη. Καλλιτέχνες όπως οι Brancusi, Matisse, Picasso και Kirchner είχαν εμπνευστεί από τις πρωτόγονες μάσκες της Αφρικής και της Ωκεανίας – παραδόξως, τις ενστερνίστηκαν ως μια ακραιφνώς πιο ουσιαστική μορφή αναπαράστασης απ' ό,τι η συμβατική ζωγραφική των εκθέσεων. Οι μάσκες της Achaintre συμπυκνώνουν την ιστορία της τέχνης, το δράμα και την ψυχολογία.

Pecker, 2015

Πηλός, μέταλλο

194 x 85 x 41 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση του καλλιτέχνη και της γκαλερί Arcade Fine Arts

S.N.A.K.E, 2015

Πηλός, μέταλλο

210 x 100 x 27.5 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση του καλλιτέχνη και της γκαλερί Arcade Fine Arts

Jennifer Allora & Guillermo Calzadilla

γ. 1974 στη Φιλαδέλφεια, ΗΠΑ & γ. 1971 στην Αβάνα, Κούβα

Ζουν κι εργάζονται στο Πουέρτο Ρίκο

Δουλεύοντας μαζί από τη δεκαετία του '90 όταν γνωρίστηκαν ως φοιτητές στη Φλωρεντία, η Allora και ο Calzadilla δημιουργούν διεπιστημονικά έργα που περιλαμβάνουν κινηματογραφημένα δράματα ή γλυπτικά περιβάλλοντα, αναμιγνύοντας, επίσης, ήχους και μουσική. Τη χιουμοριστική διάσταση των έργων υπογραμμίζει η κοινωνικά ευαίσθητη ματιά τους, που πηγάζει από τον τρόπο που οι καλλιτέχνες βίωσαν την αμερικανική εξωτερική πολιτική στη Λατινική Αμερική. Το *Hope Hippo* πρωτοπαρουσιάστηκε στην 51^η Μπιενάλε της Βενετίας. Ένας μισοκοιμισμένος ιπποπόταμος από λάσπη ξεπροβάλλει από τη γη. Κάποιος κάθεται στην πλάτη αυτού του νυσταλέου Λεβιάθαν και διαβάζει εφημερίδα. Κάθε φορά που πέφτουν πάνω σε κάποια ιστορία κοινωνικής αδικίας, φυσάνε σε μια σφυρίχτρα. Σαν διαιτητής ποδοσφαίρου ή τροχονόμος, ο αναγνώστης χρησιμοποιεί τη σφυρίχτρα προειδοποιητικά, ταραάζοντας τη γαλήνη του κήπου με την ελπίδα ότι θα μας παρακινήσει να αναλάβουμε δράση. Ο ιπποπόταμος μπορεί να εκληφθεί και ως σύμβολο της ίδιας της φύσης – αν αφυπνιστεί με το σφύριγμα, ίσως ξεσπαστεί και αποτινάξει από πάνω της το ασήμαντο ανθρωπάκι.

Hope Hippo, 2005/2015

Πολυστυρένιο, σύρμα, λάσπη, πηλός, ηθοποιοί, εφημερίδες, σφυρίχτρα

487.7 x 182.9 x 152.4 εκ.

Γαλλική Σχολή Αθηνών

Με την ευγενική παραχώρηση των καλλιτεχνών

Francis Alÿs

γ. 1959, Αμβέρσα, Βέλγιο

Ζει κι εργάζεται στην Πόλη του Μεξικού

Κατά παραγγελία του δημόσιου καλλιτεχνικού πρακτορείου Artangel, ο Francis Alÿs δημιούργησε το 2004 επτά πορείες για το Λονδίνο. Τη μια από αυτές ανέλαβε μια αλεπού, η οποία αφέθηκε ελεύθερη στην Εθνική Πινακοθήκη Πορτρέτων του Λονδίνου στη διάρκεια της νύχτας. Το ταξίδι της στις αίθουσες των Τυδών και της Γεωργιανής εποχής καταγράφηκε από τις κάμερες ασφαλείας, κάτω από τα βλέμματα των πορτρέτων των αριστοκρατών, των στρατηγών και των εμπόρων που κρέμονται στους τοίχους. Ο τίτλος του έργου, *Nightwatch*, περιγράφει τη νυχτερινή περιπέτεια της αλεπούς και

συγχρόνως αναφέρεται στον πίνακα του 1642 του Ρέμπραντ, που αναπαριστά μια ομάδα πολιτοφυλάκων. Χρησιμοποιώντας ένα αξιολάβαστο εθνικό ίδρυμα σε μια πόλη που σφύζει από κάμερες ασφαλείας, ο Alys εκθέτει τους μηχανισμούς επιτήρησης της κοινωνίας μας. Ένα άγριο πλάσμα που κάνει επιδρομές στις πόλεις και που αντιπροσωπεύει στα παραδοσιακά παραμύθια τον πανούργο κατεργάρη, αφήνεται ελεύθερο να παρανομήσει. Ακολουθώντας την αλεπού από τη μια απόκοσμα αδειανή αίθουσα στην άλλη, με έκπληξη ανακαλύπτουμε ότι η τέχνη διαιωνίζει την καταθλιπτική ύπαρξη της ερήμης μας. Σε έναν καυστική εύστοχο επίλογο, η αλεπού κοιμάται κουλουριασμένη, αγνοώντας τις κάμερες κι εμάς που την επιτηρούμε.

Nightwatch, 2004

Μονοκάναλο βίντεο

17 λεπτά και 30 δευτερόλεπτα

Με την ευγενική παραχώρηση της γκαλερί David Zwirner, Νέα Υόρκη/Λονδίνο

Αθανάσιος Αργιανός

γ. το 1976 στην Αθήνα, Ελλάδα

Ζει κι εργάζεται στο Λονδίνο, Μ. Βρετανία

Η μουσική ως δομή και γλώσσα συνδέεται με τη γλυπτική σε τρία ηχητικά και οπτικά έργα, τοποθετημένα σε διάφορα σημεία του κήπου. Εξερευνούν τον ήχο των φυσικών και πολιτιστικών αντικειμένων. Φτιαγμένα από μέταλλο, αντηχούν τον εγγενή τόνο και το μοτίβο του σχήματός τους. Ένα βότσαλο από χαλκό γίνεται κουδουνάκι, κελύφη στρειδιών από μπρούντζο γίνονται κύμβαλα και καπέλα πλίου μεταμορφώνονται σε γκογκ. Κούφια κόκκαλα από ασήμι κρεμιούνται παρέα και κουδουνίζουν. Ορισμένα από τα αντικείμενα φέρουν εγχάρακτα ποιητικά κείμενα ή οδηγίες. Τα κείμενα ορισμένων κεραμικών δίσκων ή χειροκυμβάλων σαν «όστρακα» (κομμάτια από κεραμίδι που χρησιμοποιούσαν στην αρχαία Ελλάδα για ψήφους) γίνονται μουσικό θέμα στα χείλη των ηθοποιών που εμπυκλώνουν την εγκατάσταση. Χρησιμοποιούν το φωνητικό ρυθμό κάθε πρότασης ως μουσική φράση, την οποία «μελοποιούν» κρουώντας τα αντικείμενα. Προηγούμενα έργα του περιλαμβάνουν εκμαγεία ζώων που παράγουν ήχους κρουστών σε συνδυασμό με απλά μουσικά όργανα, όπως μεταλλικούς μελωδούς. Ανακαλώντας το μύθο του Ορφέα, ο Αργιανός μας προσκαλεί να απελευθερώσουμε τη μουσική της ανόργανης ύλης καταλύοντας τα όρια μεταξύ σώματος, φύσης και κουλτούρας.

Silence Breakers Silence Shapers (Abberations on Percussion) series, no 9, 2015

Γαλβανισμένος χαλκός, γαλβανισμένος ορείχαλκος, κελύφη μυδιών, μπρούντζος, κεραμικά πλακίδια, ψημένος πηλός,

χειροκύμβαλα εγχάρακτα με λείζερ

95 x 400 x 100 εκ.

Silence Breakers Silence Shapers (Abberations on Percussion) series, no 10, 2015

Μαυρισμένο ασάλλι, γαλβανισμένος χαλκός, γαλβανισμένος επαργυρωμένος χαλκός, γαλβανισμένος ορείχαλκος,

μεταλλικοί μελωδοί, κουδούνες, φύλλα χαλκού, στερεωτικά υλικά, χειροκύμβαλα εγχάρακτα με λείζερ

120 x 170 x 140 εκ.

Silence Breakers Silence Shapers (Abberations on Percussion) series, no 11, 2015

Μαυρισμένο ασάλλι, γαλβανισμένος χαλκός, γαλβανισμένος επαργυρωμένος χαλκός, γαλβανισμένος ορείχαλκος,

μεταλλικοί μελωδοί, κουδούνες, φύλλα χαλκού, στερεωτικά υλικά, χειροκύμβαλα εγχάρακτα με λείζερ

120 x 170 x 140 εκ.

Silence Breakers Silence Shapers (Abberations on Percussion) series, no 12, 2015

Μαυρισμένο ασάλλι, γαλβανισμένος χαλκός, γαλβανισμένος επαργυρωμένος χαλκός, γαλβανισμένος ορείχαλκος,

μεταλλικοί μελωδοί, κουδούνες, φύλλα χαλκού, στερεωτικά υλικά, χειροκύμβαλα εγχάρακτα με λείζερ

120 x 170 x 140 εκ.

Reading Machine 4 (Stones) for Christian Wolff, 2015

ορείχαλκος, αμμοχάλικο, ψημένος πηλός, χειροκύμβαλα εγχάρακτα με λείζερ

95 x 700 x 200 εκ.

Έργα κατ' ανάθεση του Πολιτιστικού και Αναπτυξιακού Οργανισμού κοινής ωφέλειας NEON Δ.Δασκαλόπουλος

Joseph Beuys

γ. 1921 στο Κρέφελντ, Γερμανία

Έζησε κι εργάστηκε στο Ντίσελντορφ, Γερμανία

Πέθανε το 1986 στο Ντίσελντορφ, Γερμανία

Τον Μάιο του 1974 ο Joseph Beuys αποδέχτηκε την πρόταση να πραγματοποιήσει μια έκθεση στη Νέα Υόρκη μόνο υπό τον όρο ότι δεν θα πατούσε σε αμερικανικό έδαφος, ως διαμαρτυρία ενάντια στον πόλεμο του Βιετνάμ. Κατά συνέπεια, ερχόμενος από τη Γερμανία μεταφέρθηκε από το αεροπλάνο με φορείο και στη συνέχεια, με ασθενοφόρο μέχρι τη γκαλερί. Αυτή η ιστορία απηχεί την (ανεπιβεβαίωτη) αφήγηση της διάσωσής του από Τατάρους νομάδες, όταν το γερμανικό μαχητικό αεροσκάφος του καταρρίφθηκε πάνω από την Κριμαία, στη διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου. Οι νομάδες τον έσωσαν από θάνατο λόγω ψύχους τυλίγοντάς τον με κετσέ και λίπος, υλικά που εν συνεχεία χρησιμοποίησε στις περφόρμανς και τα γλυπτά του. Το ασθενοφόρο τον οδήγησε στην γκαλερί René Block, όπου επί τρεις μέρες τον κλείδωναν σε ένα δωμάτιο μαζί με ένα ζωντανό κογιότ για οκτώ ώρες. Το φιλμ καταγράφει την ειρηνική συνύπαρξη του με ένα εν δυνάμει επικίνδυνο άγριο ζώο. Ο Beuys τυλίγεται με τσόχα για να δημιουργήσει μια κατασκευή σαν σκηνή, που παραπέμπει στις νομαδικές κατοικίες. Γι' αυτόν το κογιότ, γηγενές στη Βόρεια Αμερική, συμβολίζει, επίσης, τους αυτόχθονες πληθυσμούς της Αμερικής, τον εκπατρισμό και τα βάσανά τους εξαιτίας των Ευρωπαίων αποικιστών.

I LIKE AMERICA AND AMERICA LIKES ME, 1974

Περφόρμανς διάρκειας μιας βδομάδας με την αφορμή των εγκαινίων της Γκαλερί René Block, Νέα Υόρκη, Μάιος 1974

Ασπρόμαυρο φιλμ του Helmut Wietz, 16mm, 37 λεπτά.

Παραγωγή/Copyright: 1981, γκαλερί René Block και Helmut Wietz.

Με την ευγενική παραχώρηση της γκαλερί René Block και του Helmut Wietz. Copyright: DACS 2015

Huma Bhabha

γ. 1962 στο Καραάτι, Πακιστάν

Ζει κι εργάζεται στο Πουκίσι, ΗΠΑ

Η Bhabha είναι διάσημη κυρίως για τα «ανθρωπο-θηριομορφικά» –κάτι μεταξύ ανθρώπου και θηρίου– γλυπτά της. Οι μορφές της κατασκευάζονται από υλικά που περισυλλέγει σε μια βιομηχανική πόλη στην κοιλάδα του ποταμού Χάντσον στις βορειοανατολικές ΗΠΑ. Παρόλο που είναι φτιαγμένος από βιομηχανικά υπολείμματα, το ευθυτενές ανάστημα του *The Orientalist* και το σαν θρόνος κάθισμά του ανακαλεί στη μνήμη αγάλματα μοναρχών, όπως των Γκουντιανών ηγεμόνων (ensi) της Μεσοποταμίας. Τα υπερτονισμένα άκρα του παραπέμπουν στο συμβολισμό της θρησκευτικής αγαλματοποιίας, συστήνοντας μια θεότητα με προ-μοντέρνα και συγχρόνως μετα-αποκαλυπτικά χαρακτηριστικά. Η φιγούρα συναρμολογήθηκε με απλό μονωτικό υλικό, ξύλο, σύρμα και πεταμένα αντικείμενα, και καλυπώθηκε σε μπρούντζο. Η μορφή της Bhabha είναι ανθρώπινη και ζωώδης, δεσποτική και χιουμοριστική. Ο τίτλος απηχεί το βιβλίο του Παλαιστίνιου Edward Said, *Orientalism*, όπου ο συγγραφέας προσδιορίζει τη συμβολική σχέση της Ευρώπης με τις αποικίες της στην Ανατολή ως μια σχέση με τον πρωτόγονο, εξωτικό κι ερωτικό «Άλλο». Δημιουργημένη από τα συντρίμια της δυτικής βιομηχανικής κοινωνίας, η φιγούρα της Bhabha εμπεριέχει τόσο τον αποικιοκράτη όσο και τον αποικιοκρατούμενο Άλλον, ρηγμαγμένο αλλά ακόμη ισχυρό.

The Orientalist, 2007

Μπρούντζος

180 x 84.5 x 112 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση του καλλιτέχνη, των γκαλερί Stephen Friedman (Λονδίνο) και Salon 94 (Νέα Υόρκη)

Reg Butler

γ. 1913 στο Μπάντινγκφορντ, Μ Βρετανία

Έζησε κι εργάστηκε στο Λονδίνο, Μ. Βρετανία

Πέθανε το 1981 στο Μπέρκχαμστεντ, Μ. Βρετανία

Διακεκριμένος γλύπτης της μεταπολεμικής περιόδου, ο Reg Butler έφτιαξε το έργο του *The Oracle* κατά παραγγελία για τον προθάλαμο ενός κολεγίου που είχε ως στόχο του την επιμόρφωση των μη προνομιούχων νέων Βρετανών. Το έργο συνδυάζει μοντερνιστικά γραμμικά στοιχεία από μολύβι και μια στρογγυλεμένη μπρούντζινη φόρμα που παραπέμπει συγχρόνως στους ήλιους αμφορείς, τα αγγεία της εποχής του Χαλκού, του Σιδήρου και των ελληνορωμαϊκών κοινωνιών· και μια ουρά δελφινιού που, σε συνδυασμό με τα μεταλλικά «πόδια», προσδίδει ανιμιστικό σφρίγος. Ο Butler ξεκίνησε την καριέρα του γλύπτη το 1947 ως βοηθός του Βρετανού καλλιτέχνη Henry Moore. Αν κι επηρεάστηκε από τον Moore, στράφηκε περισσότερο στη

μεταλλοτεχνία παρά στην ξυλογλυπτική. Ο τίτλος του έργου φανερώνει το ενδιαφέρον του για την ελληνική μυθολογία – εδώ ο μάντης προβλέπει ένα νέο μέλλον λουσμένο στο φως της παιδείας. Ο Butler εμπνεύστηκε από την προϊστορία αλλά και τη σύγχρονη τέχνη, συμπεριλαμβάνοντας «το πρώτο πετούμενο πλάσμα, τον πετροδάκτυλο, και τη βιομορφική διάσταση του νεότερου αεριωθούμενου αεροπλάνου». Ο Butler πίστευε ότι η αλληλεπίδραση των μορφών στο έργο του εξέφραζε τη σύγχρονη κοινωνία.

The Oracle, 1952/3

Μολύβι και μπρούντζος

182 x 57 x 83.8 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση της British Council Collection

Lynn Chadwick

γ. 1914 στο Λονδίνο, Μ. Βρετανία

Έζησε κι εργάστηκε στο Γκλούσεστερσαίρ, Μ. Βρετανία

Πέθανε το 2003 στο Γκλούσεστερσαίρ, Μ. Βρετανία

Το θέμα των χορευτών μονοπώλησε το ενδιαφέρον του Chadwick σε όλη την καριέρα του. Παρόλο που έζησε δυο παγκόσμιους πολέμους, το έργο του αναγνωρίστηκε στη διάρκεια του Ψυχρού πολέμου. Μέλος ενός ρεύματος στη γλυπτική που ονομάστηκε «η γεωμετρία του φόβου», δημιούργησε ένα επονείδιστο πρόπλασμα στη μνήμη του «αγνώστου πολιτικού κρατούμενου», αντανακλώντας την ευρέως διαδεδομένη υπαρξιακή αγωνία της μεταπολεμικής κοινωνίας. Ο Chadwick επεδίωξε να συνδεθεί με οικουμενικές αξίες και αιώνιες τελετουργίες, όπως το χορό. Οι φιγούρες του συχνά εμφανίζονται μαζί ως ζευγάρι, προσδίδοντας μια συμβατική ισορροπία στο γλυπτό αλλά κι ερωτική φόρτιση στους χορευτές. Στη δεκαετία του '60 οι μορφές του αποτέλεσαν ολοένα και περισσότερο πεδίο πειραματισμού γύρω από την αλληλεπίδραση σχήματος και όγκου, με αποτέλεσμα τη δημιουργία μιας εμβληματικής παρουσίας που συνδυάζει ένταση και οικειότητα. Όπως σχολίασε κάποτε κι ο ίδιος: «Λίγο πολύ, αυτό κάνω πάντοτε: αντιπαραθέτω δυο φιγούρες σε σχέση ισορροπίας, δημιουργώντας μιαν ορισμένη ένταση ανάμεσά τους».

Dancers, 1967

Μπρούντζος

183 x 70 x 53 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση του Κληροδοτήματος Lynn Chadwick και της γκαλερί Blain|Southern

Marcus Coates

γ. το 1968 στο Λονδίνο, Μ. Βρετανία

Ζει κι εργάζεται στο Λονδίνο, Μ. Βρετανία

Μια ομάδα ενοίκων σε ένα υπό κατεδάφιση πολυώροφο σύμπλεγμα κατοικιών στο Λίβερπουλ της Μ. Βρετανίας πρόκειται να μεταφερθεί σε άλλο μέρος. Ο ουρανοξύστης είναι σε κακή κατάσταση και οι κάτοικοί του αποξενωμένοι, αλλά αυτό είναι το σπίτι τους και θρηνούν για την καταστροφή του. Συγκινημένος από την τύχη τους, ο καλλιτέχνης Marcus Coates τους προσκάλεσε να λάβουν μέρος σε μια σαμανιστική τελετή στο ταπεινό καθιστικό ενός από τα διαμερίσματα. Φοράει ένα τομάρι ελαφιού κι αλυχτώντας, κρῶζοντας και βγάζοντας λαρυγγισμούς προσκαλεί το κοινό του που διασκεδάζει παραζαλισμένο, να τον συνοδέψει σε ένα ταξίδι στον «Κάτω Κόσμο», γυρεύοντας από τα ζωικά πνεύματα τη λύτρωση. Ο Coates αναλαμβάνει το ρόλο του σαμάνου, του διάμεσου μεταξύ του ανθρώπινου και ζωικού κόσμου, στον οποίο οι παραδοσιακές κοινότητες καταφεύγουν για να γιατρευτούν και να αναπληρώσουν τις δυνάμεις τους. Μεταφέροντας στους συμμετέχοντες τις εμπειρίες του από τις συναντήσεις του με πουλιά κι άλλα ζώα, ο Coates βοηθάει την ομάδα να έρθει αντιμέτωπη με τα προβλήματά της.

Journey to the Lower World, 2004

28 λεπτά και 13 δευτερόλεπτα

Ψηφιακό βίντεο

Με την ευγενική παραχώρηση του καλλιτέχνη και της γκαλερί Kate MacGarry, Λονδίνο

William Cobbing

γ. το 1974 στο Λονδίνο, Μ. Βρετανία

Ζει κι εργάζεται στο Λονδίνο, Μ. Βρετανία

Μια μεγάλη, ακανόνιστη σφαίρα από πηλό κρέμεται από ένα σκοινί. Σαν ζωντανό πέτρωμα, μορφοποιείται από ένα σκέτο ζευγάρι χέρια που τη συμπιέζουν και καταπιάνονται να διαπλάσουν την επιφάνειά της. Ο William Cobbing δημιουργεί σουρεαλιστικές φιγούρες και περφόρμανς χρησιμοποιώντας συχνά πηλό για να προσδώσει υλική μορφή σε ψυχικές καταστάσεις. Μια σειρά από αναπαραστατικά μεταλλικά ανάγλυφα με τίτλο *Gradiva*, που εγκατέστησε το 2008 στο Μουσείο Φρόντ στο Λονδίνο, φανέρωνε το ενδιαφέρον του για τον τρόπο με τον οποίο οι μυθολογικές αφηγήσεις έχουν διαμορφώσει ένα λεξιλόγιο για την περιγραφή του ασυνείδητου. Αυτό το έργο ανακαλεί στη μνήμη μας το μύθο του Προμηθέα, που φημολογούνταν ότι είχε δημιουργήσει ανθρώπινα όντα από πηλό. Εδώ τα ανθρώπινα χέρια δεν ξεπροβάλλουν απλώς μέσα από τον πηλό εικονογραφώντας τη διαδικασία της μεταμόρφωσης – τον μορφοποιούν εκ νέου σε ένα κυκλικό ταξίδι από τη γέννηση στη δημιουργικότητα.

Remake Remodel 4, 2014

Λαδο-πηλός

87 x 81 x 90 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση του καλλιτέχνη

Enrico David

γ. το 1966 στην Ανκόνα, Ιταλία

Ζει κι εργάζεται στο Λονδίνο, Μ. Βρετανία, και το Βερολίνο, Γερμανία

Δουλεύοντας με τα υφάσματα, τη γλυπτική, τη ζωγραφική και την κεραμική, το πολυθεματικό έργο του Enrico David χαρακτηρίζεται από το ενδιαφέρον του για το φανταστικό και σουρεαλιστικό δυναμικό του θεάτρου και των σκηνικών του, των ενδυμάτων και της χορογραφίας. Το *Study for a Body as a Dog's Training Camp* συνενώνει το ανθρώπινο και το ζωώδες τόσο σε επίπεδο φόρμας όσο και δράσης. Ένα λαστικένο κεφάλι με ένα μπρούτζινο μάτι που μοιάζει με πρωτόγονο τοτέμ υψώνεται από ένα φιδίσιο κορμί που συστρέφεται κι ελίσσεται σε σπείρες από μαύρο ελαστικό. Το έργο του David συχνά ξεκινάει σαν σχέδιο και ξαφνικά μια σουρεαλιστική μουντζούρα μεταλλάσσεται σε σάρκα, ενώ η οφιοειδής γραμμικότητά της παραπέμπει συγχρόνως σε ανθρώπινο μέλος και ερπετό. Το σώμα αυτού του παράξενου πλάσματος, που μπορεί να διασταλεί και να συσταλεί ανάλογα με τη στάση του, προτείνεται ως μια δοκιμασία σωματικής αντοχής όπου το πλεονέκτημα το έχουν οι σκύλοι κι όχι ο άνθρωπος-επισκέπτης, υποδηλώνοντας μια αντιστροφή ανάμεσα στο ανθρώπινο και το ζωώδες.

Study for a Body as a Dog's Training Camp, 2011

Καουτσούκ πολυουρεθάνης, μπρούτζος

Μεταβλητές διαστάσεις

Με την ευγενική παραχώρηση της γκαλερί Michael Werner, Νέα Υόρκη και Λονδίνο

Charlotte Dumas

γ. το 1977 στο Βλάρντινγκεν, Ολλανδία

Ζει κι εργάζεται στο Άμστερνταμ, Ολλανδία και στη Νέα Υόρκη, ΗΠΑ

Ολλανδή κινηματογραφίστρια και φωτογράφος, η Charlotte Dumas απεικονίζει ζώα που η καθημερινή τους ύπαρξη συνυφαίνεται με την ανθρώπινη κοινωνία. Η *Anima* είναι μια σειρά από υπαινικτικά πορτρέτα αλόγων που χρησιμοποιούνται στις νεκρικές πομπές στο εθνικό νεκροταφείο του Άρλινγκτον στη Βιρτζίνια των ΗΠΑ. Αυτά τα άλογα εργασίας συνεχίζουν μια μακρά παράδοση στη μεταφορά των φέρετρων των μελών των ενόπλων δυνάμεων που θάβονται με στρατιωτικές τιμές. Αντί να απθανατίζει τα άλογα ενώ εκτελούν τα εθιμοτυπικά τους καθήκοντα, η Dumas επιλέγει να τα κινηματογραφήσει μόνα τους τη νύχτα που ξεκουράζονται στο στάβλο τους. Αντλώντας έμπνευση από τα πορτρέτα της ολλανδικής σχολής του 17^{ου} αιώνα, χρησιμοποιεί την τεχνική του κιαροσκούρο για να στρέψει την προσοχή μας στα μυώδη, σφριγηλά κορμιά που τονίζονται μες στο γαλήνιο περιβάλλον. *Anima* στα λατινικά σημαίνει «ψυχή», και σε αυτά τα απογυμνωμένα πορτρέτα η Dumas μας παρακινεί να αναλογιστούμε τα συναισθηματικά τοπία όπου μπορεί να συναντηθεί το ανθρώπινο με το ζωώδες.

Anima, 2012

Ψηφιακό φιλμ

14 λεπτά και 33 δευτερόλεπτα

Με την ευγενική παραχώρηση της καλλιτέχνης

Angus Fairhurst

γ. το 1966 στο Πέμπουρι, Κεντ

Έζησε κι εργάστηκε στο Λονδίνο, Μ. Βρετανία

Πέθανε το 2008 στη Γέφυρα του Όρτσι, Σκωτία

Οι γορίλλες στα έργα του Fairhurst υιοθετούν διάφορες πόζες: σε μια από αυτές, ένας μπρούντζινος γορίλλας κοιτάζει μέσα σ' έναν οβάλ καθρέφτη. Για τον καλλιτέχνη, οι γορίλλες είναι μια μεταφορά για την ανθρώπινη συνείδηση, θεωρώντας ότι εκφράζουν τη «ζωώδη φύση» του ανθρώπου. Έχει, επίσης, κάνει περφόμανς μεταμφιεσμένος σε γορίλα – μια «τραγικωμική» ενσάρκωση του καλλιτέχνη. Ποικίλα αντικείμενα συνοδεύουν τους γορίλλες του, από καθρέφτες μέχρι μπανάνες. Ωστόσο, ενώ συχνά τα ζώα συνδέονται με ανέκδοτα και παραδοξολογίες, στην περίπτωση του είναι περισσότερο υπαρξιακοί ήρωες παρά κωμικές φιγούρες. Οι τίτλοι των έργων του υποδηλώνουν φιλοσοφικές, πολιτιστικές και μυθολογικές αναφορές, που συχνά θίγουν το θέμα της συνείδησης, της θέλησης και της υποκειμενικότητας. Στο έργο του *The Birth of Consistency* ο γορίλλας κοιτάζει μέσα σε έναν καθρέφτη – η θέση του στο έδαφος, πλαισιωμένος από την ψηλή βλάστηση, παραπέμπει έντονα στην αντανάκλαστική επιφάνεια της λίμνης που μάγεψε μέχρι θανάτου τον Νάρκισσο. Ο τίτλος υπαινίσσεται τη μοιραία ροπή μας προς τον αυτοθαυμασμό.

The Birth of Consistency, 2004

Μπρούντζος, στιλβωμένο ανοξείδωτο ασάλι

91.4 x 300 x 152 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση του Κληροδοτήματος Angus Fairhurst και της γκαλερί Sadie Coles HQ, Λονδίνο

Studio Ghibli

Ιδρύθηκε το 1985 στο Τόκιο, Ιαπωνία

Υπέροχα σκιτσαρισμένο με ένα ψυχεδελικό φάσμα χρωμάτων, το έργο *Spirited Away* είναι μία ταινία κινουμένων σχεδίων, σκηνοθετημένη από τον φημισμένο κινηματογραφιστή Hayao Miyazaki. Η δεκάχρονη Chirio Ogino και οι γονείς της χάνονται κατά τη διάρκεια της μετακόμισης τους στο καινούργιο τους σπίτι και εισέρχονται σε έναν κόσμο πνευμάτων. Ενώ οι γονείς της μεταμορφώνονται σε γουρούνια, η Chirio συλλαμβάνεται να εργάζεται στα Λουτρά, μέρος που, από μόνο του, είναι ταυτόχρονα μαγικό και δυστοπικό. Εδώ, γίνεται μέλος μίας ομάδας φαντασιακών όντων που καλύπτουν τις ανάγκες ενός ασυνήθιστου εύρους πνευμάτων-επισκεπτών. Από τους πλέον ρυπαρούς πελάτες είναι ένας μολυσμένος ποταμός. Συνδυάζοντας χειρόπλαστες και ψηφιοποιημένες εικόνες, η ταινία *Spirited Away* θέτει επί τάπητος το ζήτημα της απώλειας της παράδοσης και τις επιπτώσεις του μοντερνισμού. Στις περιπέτειες της, ως μία άλλη «Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων», η Chirio επιχειρεί το πέρασμα από την αθωότητα της παιδικής ηλικίας στους φόβους, τα πάθη και τις πράξεις θάρρους που απαιτούνται από την ενηλικιότητα. Καθ' όλη τη διάρκεια αυτού του επικού φιλμ, που έχει παραχθεί από ένα από τα πλέον καινοτόμα στούντιο κινουμένων σχεδίων της Ιαπωνίας, ζώα, πνεύματα και άνθρωποι εναλλάσσονται, δίνοντας έμφαση στην ολιστική σχέση μεταξύ φυσικού και υπερφυσικού.

Spirited Away, 2001

Έγχρωμη ταινία κινουμένων σχεδίων

125 λεπτά

Με την ευγενική παραχώρηση του Studio Ghibli

Tue Greenfort

γ. το 1973 στο Χόλμπακ, Δανία

Ζει κι εργάζεται στο Βερολίνο, Γερμανία

Η διαφάνεια της μέδουσας βρίσκει την καλύτερη έκφρασή της στο γυαλί. Η δημιουργία αυτών των καλαίσθητων γλυπτών της *Pelagia Noctiluca* ανατέθηκε στον Tue Greenfort από τα εργαστήρια γυαλιού Μουράνο στη Βενετία. Παρά τις λεπτεπίλεπτες ροζ και μοβ αποχρώσεις και τα κυματιστά σαν κορδέλες πλοκάμια τους, αυτά τα πλάσματα είναι εξαιρετικά δηλητηριώδη, γι' αυτό και πήραν την ονομασία τους από το τέρας της θάλασσας, τη Μέδουσα, που το βλέμμα της έκανε τους ανθρώπους να πετρώνουν. Ο Greenfort δημιουργεί έργα σε σύνδεση με το περιβάλλον τους, γύρω από την επίδραση που ασκούμε στο οικοσύστημα. Το 2007 στο Sharjah Art Museum έκλεισε τον κλιματισμό και με το κεφάλαιο που εξοικονομήθηκε, απέκτησε και περιέσωσε ένα μέρος του τροπικού δάσους του Εκουαδόρ. Με την άνοδο της θερμοκρασίας των θαλασσών και την εξαφάνιση των αρπακτικών εξαιτίας της υπεραλίευσης, η δηλητηριώδης τσούχτρα με το «μοβ κεντρί» της πολλαπλασιάζεται στη Μεσόγειο. Κι ενώ η ομορφιά της μέδουσας έρχεται σε αντίθεση με το κεντρί της, η λεπτότητα του γυαλιού, επίσης, συμβολίζει τον εύθραυστο χαρακτήρα ολόκληρου του οικοσυστήματος.

MEDUSA, 2007/14
Γυαλί Μουράνο
51 x 42 x 40 εκ.

MEDUSA, 2007/14
Γυαλί Μουράνο
37 x 42 x 40 εκ.

MEDUSA, 2007/14
Γυαλί Μουράνο
59 x 42 x 40 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση του καλλιτέχνη και της γκαλερί König

Asta Gröting

γ. το 1961 στο Χέρφορντ, Γερμανία

Ζει κι εργάζεται στο Βερολίνο, Γερμανία

Ο κύκλος των χορευτών είναι στην πραγματικότητα μια σειρά από πανωφόρια, ραμμένα κολλητά το ένα με το άλλο, με τα μανίκια τους σαν πιθηκοειδείς βραχιόνες. Είναι φτιαγμένα από προβιές που ταξίδεψαν από τις λοφοπλαγίες της Ανατολίας μέχρι το στούντιο της καλλιτέχνης στο Βερολίνο. Η Gröting δημιουργεί γλυπτά με εκμαγεία εμπνευσμένα από την πεπτική οδό ζώων, από σασί αυτοκινήτων κι από ανθρώπινες φιγούρες· έχει επίσης ασχοληθεί με το κουκλοθέατρο και την εγαστριμυθία, διερευνώντας τις ομοιότητες ανάμεσα σε βιολογικά, τεχνολογικά και κοινωνικά συστήματα. Παίζοντας με τις ανθρωπομορφικές ιδιότητες της ένδυσης, η Gröting επιπλέον τη χρησιμοποιεί για να αποκαλύψει το παγκοσμιοποιημένο σύστημα της εργασίας και του εμπορίου. Γδαρμένες και διατηρημένες από γυναίκες βυρσοδέψες στην αγροτική Τουρκία, αυτές οι προβιές μεταφέρθηκαν διά θαλάσσης στην Κωνσταντινούπολη, ράφτηκαν κι έγιναν πανωφόρια, ανταλλάχθηκαν με πρώτες ύλες στην Ανατολική Ευρώπη και τελικά παραδόθηκαν στη Γερμανία. Αυτό το προϊόν, που απαιτεί επίμοχθη εργασία και μαστοριά, δεν μπορεί να ανταγωνιστεί τα συνθετικά υλικά. Η αλυσίδα της παραγωγής και η παγκόσμια καπιταλιστική διασπορά συμβολίζεται με έναν κύκλο πιθήκων, που ο ένας κυνηγάει την ουρά του άλλου σε έναν σισύφειο χορό.

Monkey Dance 6, 2015

Δέρμα, σίδηρο
60 x 200 x 200 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση της καλλιτέχνης και της γκαλερί Carlier | Gebauer

Lucy Gunning

γ. το 1964 στο Νιούκαστλ, Μ. Βρετανία

Ζει κι εργάζεται στο Λονδίνο, Μ. Βρετανία

Ένα βράδυ η Gunning άκουσε κάποιο άλογο να χλιμιντρίζει στον αστικό οικισμό όπου ζει. Έπειτα από έρευνα κατέληξε ότι ο ήχος είχε προέλθει από άνθρωπο και τον κάλεσε μέσω αγγελίας να εμφανιστεί και να κινηματογραφηθεί. Αν και δεν τη βρήκε ποτέ –γιατί φάνηκε πως πρόκειται για γυναίκα δραστηριότητα– προσφέρθηκαν τόσο πολλοί άλλοι εθελοντές, που η Gunning δεν μπόρεσε να τους αξιοποιήσει όλους. Το φιλμ παρουσιάζει πέντε γυναίκες διαφορετικών ηλικιών και προέλευσης, οι οποίες από την παιδική τους ηλικία παριστάνουν τα άλογα. Κάποιες στέκονται ακίνητες και χλιμιντρίζουν. Άλλες καλπάζουν, ξεφυσούν και ρουθουνίζουν τινάζοντας το κεφάλι τους. Το κινηματογραφικό έργο της Gunning εξερευνά πώς μεταδίδουμε νοήματα μέσα από σωματικές χειρονομίες –από τις ομαδικές ασκήσεις μέχρι τις τεχνικές αναπνοής για τους τραυλούς– και τις ψυχικές ορμές που εκδηλώνουν. Η κριτικός Kate Bush σχολιάζει την περίπτωση ανθρώπων που υποδύονται άλογα, λέγοντας ότι «η απόλυτη σοβαρότητά τους, η ολοκληρωτική τους δέσμευση να γίνουν το αντικείμενο του πόθου τους, καταδεικνύει ένα αξιοζήλευτα αυτόαρκες πάθος».¹

The Horse Impressionists, 1994

Βίντεο
7 λεπτά και 30 δευτερόλεπτα

Με την ευγενική παραχώρηση της καλλιτέχνης και της γκαλερί Matt's Gallery, Λονδίνο

¹ Kate Bush, *Animal Instinct*, *Frieze*, τεύχος 21, Μάρτιος-Απρίλιος 1995, *Frieze Online Archive*

Henrik Håkansson

γ. το 1968 στο Χέλσινμποργκ, Σουηδία

Ζει κι εργάζεται στο Βερολίνο, Γερμανία και στο Φάλκνμπεργκ, Σουηδία

Ένα σμήνος από ψαρόνια μοιάζει να έχει εισβάλει στην αίθουσα. Κρέμονται από έναν μηχανισμό και στροβιλίζονται στον αέρα, ασυνήθιστα σιωπηλά. Το άβολο συναίσθημα του εγκλεισμού μαζί με πουλιά σε έναν χώρο συνδυάζεται με την απορία για την αλλόκοτη εγγύτητά τους και τη θλίψη καθώς στην πραγματικότητα είναι νεκρά. Ο Håkansson σχολιάζει: «Η προσέγγισή μου στο σύνολό της βασίζεται στην έλξη που μου ασκεί η έρευνα και η τεκμηρίωση των βασικών βιολογικών δομών». Τα έργα του πηγάζουν από την εκ του σύνεγγυς παρατήρηση διαφορετικών ειδών αλλά και τον τρόπο που χρησιμοποιεί την τεχνολογία για να συνδέσει το ανθρώπινο με το ζώδες, όπως το ambient μουσικό περιβάλλον που δημιούργησε για βατράχους ή τη βοτανολογική μεταμόρφωση της οροφής ενός μουσείου σε περιβάλλον αστικής κλωρίδα και πανίδας. Τα ψαρόνια όταν αποδημούν, μετακινούνται ομαδικά με μια έμφυτη χορογραφία, δημιουργώντας στήλες, σπείρες είτε απλώς πετώντας με ακίνητα τα φτερά. Ο Håkansson παγώνει μια τέτοια κατακόρυφη δομή για μας, ώστε να θαυμάσουμε και να πενήθσουμε. Άλλοτε οικείο θέαμα, τα ψαρόνια που πετούσαν πάνω από τις σκεπές των ευρωπαϊκών πόλεων, πλέον είναι ολόενα και λιγότερα και θεωρούνται εισβολείς.

Untitled Swarm (Sturnus Vulgaris) #3, 2011

Ψαρόνια, σίδηρο, νάιλον κλωστή

Μεταβλητές διαστάσεις

Με την ευγενική παραχώρηση του καλλιτέχνη και της γκαλερί Franco Noero, Τορίνο

Anthea Hamilton & Nicholas Byrne

γ. το 1978 στο Λονδίνο, Μ. Βρετανία & γ. το 1979 στο Όλνταμ, Μ. Βρετανία

Ζουν κι εργάζονται στο Λονδίνο, Μ. Βρετανία

Σε μια σειρά από φουσκωτά γλυπτά μεγάλης κλίμακας, αρχικά τοποθετημένα στα εν ακρηστία δημόσια λουτρά Poplar Baths στο Ανατολικό Λονδίνο κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων του 2012, η Hamilton, γλύπτης και σκηνοθέτης, και ο Byrne, ζωγράφος, αναμιγνύουν τη λαϊκή κουλτούρα με εμβληματικές εικόνες των καλών τεχνών. Από κοινού δημιουργούν φουσκωτά έργα που παραπέμπουν στην τέχνη και την αρχιτεκτονική της δεκαετίας του '60, και την εταιρική διαφήμιση με παιχνιδιάρικο ερωτισμό. Η Betty Boo, Βρετανίδα τραγουδίστρια της rap στη δεκαετία του '90, φορώντας ένα ολόσωμο λεοπαρδαλέ κολάν, ορθώνεται μες στο γαλίνιο περιβάλλον του κήπου της Γαλλικής Σχολής Αθηνών. Στη σύγχρονη κουλτούρα, η γυναικεία σεξουαλικότητα συνδέεται με εικόνες γατών και την απτική αίσθηση της γούνας. Το παρακείμενο έργο *Torso of a Young Man*, βασισμένο σε ένα γλυπτό του Brancusi, αρχικά λαξευμένο σε ξύλο σφενταμιού κι αργότερα μεταφερόμενο σε μπρούντζο, συσχετίζει το αρσενικό σώμα με έναν κορμό δέντρου. Αυτή η ανάμειξη ανθρωπίνων και φυσικών χαρακτηριστικών απηχεί τους ελληνικούς μύθους, όπου οι θεοί έπαιρναν μορφές ζώων ή φυτών για να ξελογιάσουν ή να τιμωρήσουν τους ανθρώπους.

Betty Boo, 2012

PVC, ήλιο

περ. 650 x 225 x 150 εκ.

Torso of a Young Man, 2012

PVC, ήλιο

περ. 192 x 298 x 130 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση των Anthea Hamilton και Nicholas Byrne

Joan Jonas

γ. το 1936 στη Νέα Υόρκη, ΗΠΑ

Ζει κι εργάζεται στη Νέα Υόρκη, ΗΠΑ και στη Νέα Σκωτία, Καναδάς

Τα έργα της Jonas, συχνά με φόντο παρθένα τοπία του μακρινού Βορρά, συνδυάζουν πρωτοποριακά το φιλμ, την περφόρμανς και τις εγκαταστάσεις, αντλώντας από αρχαία τραγούδια και ιεροτελεστίες για να προτείνουν μια ολιστική σύνδεση της ανθρωπότητας με τη φύση. Οι ήρωες των έργων της είναι συχνά φιγούρες στο περιθώριο της επικρατούσας κουλτούρας – γυναίκες, παιδιά και ζώα. Στο *Melancholia*, 2004/5, μια γυναίκα κάθεται στην άκρη ενός πανάρχαιου παγετώνα που λιώνει εξαιτίας της παγκόσμιας αύξησης της θερμοκρασίας. Ο τίτλος και η στάση της γυναίκας απηχούν τη χαλκογραφία

του Albrecht Dürer του 15^{ου} αιώνα, όπου μια γυναίκα παρατηρεί ένα κρανίο. Η ηχητική υπόκρουση, κάποια αποσπασματικά κι ασύνδετα λόγια, επιτείνει την αίσθηση της απόγνωσης. Ωστόσο, το έρημο φυσικό και ψυχικό τοπίο ελαφρύνεται από το παιχνίδι με έναν σκύλο, τη συμβολική ενσάρκωση της πίστης στους ανθρώπους. Ίσως κι αυτό να αποτελεί μια κριτική – αγαπάμε τα κατοικίδια μας αλλά περιφρονούμε το ευρύτερο περιβάλλον.

Melancholia, 2004/5

Έγχρωμο βίντεο

5 λεπτά και 9 δευτερόλεπτα

Με την ευγενική παραχώρηση του καλλιτέχνη και της γκαλερί Wilkinson, Λονδίνο

Ελένη Καμμά

γ. το 1973 στην Αθήνα, Ελλάδα

Ζει κι εργάζεται στις Βρυξέλλες, Βέλγιο και το Μάαστριχτ, Ολλανδία

Τον 16^ο αιώνα οι Ευρωπαίοι αποικιστές και εξερευνητές έφεραν στους πλούσιους ευεργέτες τους κοχύλια, σπόρους και κέρατα ζώων από ξένους τόπους, που τοποθετούνταν σε περίτεχνες θήκες από τεχνίτες και τα επιδείκνυαν ως εξωτικά τρόπαια στα Wunderkammer ή «αίθουσες των θαυμάτων». Η Ελένη Καμμά δημιουργεί ένα σύγχρονο Wunderkammer για τη Γαλλική Σχολή Αθηνών, που και η ίδια αποτελεί ένα κέντρο μελέτης αρχαιολογικών λειψάνων. Τέσσερα ξύλινα ερμάρια περιέχουν βοτανολογικά δείγματα, εργαλεία, σκεύη κι άλλα τυχαία αντικείμενα, συγχρόνως κοινότοπα και μαγικά. Κάθε σύγχρονο χειροτέχνημα ή οργανικό υπόλειμμα ενσωματώνει έναν κόσμο όπου το φυσικό και το ανθρωπινό επικαλύπτονται. Η Καμμά, επίσης, αποκαλύπτει απρόσμενες συνδέσεις ανάμεσα στα αντικείμενα, που πυροδοτούν αφηγήσεις. Η Καμμά ενδιαφέρεται για τον τρόπο που τα αντικείμενα φέρουν πολιτιστικές και ανθρωπολογικές συνδηλώσεις και πώς τα αφομοιώνει η σύγχρονη κοινωνία. Χρησιμοποιεί την επιστημονική ταξινόμηση για να απευθύνει σύνθετα ζητήματα, ξεδιπλώνοντας συσχετισμούς που συνδέουν τη φύση, τη συλλογική ιστορία και την πολιτιστική ταυτότητα. Επιπλέον, η επίδειξη των αντικειμένων της φέρνει στο προσκήνιο τη διάσταση μεταξύ των οργανικών κύκλων και της ανθρώπινης επιδίωξης της χρησιμότητας.

Enlever et Entretenir V, 2015

Μικτή εγκατάσταση

Μεταβλητές διαστάσεις

Έργο κατ' ανάθεση του Πολιτιστικού και Αναπτυξιακού Οργανισμού κοινής ωφέλειας NEON Δ.Δασκαλόπουλος

Με την ευγενική παραχώρηση της καλλιτέχνης και της γκαλερί Nadja Vilenne

Markus Karstieß

γ. το 1971 στο Ρέινλαντ, Γερμανία

Ζει κι εργάζεται στο Ζόλινγκεν και το Ντίσελντορφ, Γερμανία

Εστιάζοντας κυρίως στην κεραμική, ο Γερμανός γλύπτης Markus Karstieß δημιουργεί δομές σαν τοτέμ, των οποίων η ιριδίζουσα στιλπνότητα και το συμμετρικό τους περίγραμμα ανακαλούν στη μνήμη μοτίβα εντόμων και το «γκροτέσκο» στυλ της αναγεννησιακής αρχιτεκτονικής. Ο Karstieß πιέζει και σχηματοποιεί τον πηλό με τα χέρια του – τα δακτυλικά του αποτυπώματα είναι απολύτως εμφανή, διατρανώνοντας τη σημασία της καλλιτεχνικής υποκειμενικότητας. Τα έργα στη συνέχεια ψήνονται σύμφωνα με μια παραδοσιακή γιαπωνέζικη τεχνική κι επικολλώνται σε ατσάλινους στύλους. Αιχμαλωτίζοντας τη μετάβαση από τις ασχημάτιστες στις σχηματισμένες μορφές, τίτλοι όπως *Hieronymous-Leaf-Essence (Fetish)*, υποδηλώνουν μια σχέση με τις μεσαιωνικές, σουρεαλιστικές σκηνές του Hieronymus Bosch, την ανθρωπολογία και την ψυχανάλυση – το φετίχ είναι ένα αντικείμενο λατρείας, που με φροϋδικούς όρους αντιπροσωπεύει την ερωτική επιθυμία. Τα έργα κατέχουν μια δαιμονική, σαν τεστ Ρόρσαχ ποιότητα, επιδεικνύοντας συγχρόνως ζωώδη κι ανθρώπινα χαρακτηριστικά. Εξίσου σημαντική στον Karstieß είναι η αλληλεπίδραση κάθε fetisch με τα συμπραζόμενά του. Τοποθετημένα εδώ ανάμεσα σε ξέφωτα και φύλλα αγάπανθου, θυμίζουν υπερφυσικές οντότητες.

Hieronymous-Leaf-Essence (Fetish), 2013

Πηλός, ιριδίζον μεταλλικό σμάλτο, ατσάλι

199.5 x 46 x 46 εκ.

Isenheim-Ray-Essence (Fetish), 2015

Πηλός, ιριδίζον μεταλλικό σμάλτο, ατσάλι

108 x 46 x 46 εκ.

Copper-Nothingness-Essence (Fetish), 2015

Πηλός, ιριδίζον μεταλλικό σμάλτο, ασάλι

108 x 46 x 46 εκ.

Satyr-Sheep-Essence (Fetish), 2015

Πηλός, ιριδίζον μεταλλικό σμάλτο, ασάλι

108 x 46 x 46 εκ.

Zardoz-Breath-Essence (Fetish), 2015

Πηλός, ιριδίζον μεταλλικό σμάλτο, ασάλι

108 x 46 x 46 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση των γκαλερί Ancient & Modern, Λονδίνο και VAN HORN, Ντίσελντορφ

Διονύσης Καβαλλιεράτος

γ. το 1979 στην Αθήνα, Ελλάδα

Ζει κι εργάζεται στο Βερολίνο, Γερμανία

Εμπνευσμένος από ένα κολοσσιαίο άγαλμα ύψους δώδεκα μέτρων του Κωνσταντίνου του Μέγα στη Ρώμη, ο Καβαλλιεράτος δημιούργησε βάρθρα για αντικείμενα που εκ πρώτης όψεως δίνουν την εντύπωση σκοτεινών, ζοφερών θραυσμάτων. Εξετάζοντάς τα από πιο κοντά, διακρίνουμε ένα κεφάλι, ένα χέρι κι ένα πόδι με κατεστραμμένη καμάρα. Δραματικά παραμορφωμένα, υπάρχει μια «τραγικωμική» διάσταση στην εμφάνισή τους. Τα τερατώδη μέλη προφανώς κάποτε αποτελούσαν τμήμα μιας μεγαλύτερης οντότητας: απομεινάρια ενός παρελθόντος ύβρεως, ενός Λεβιάθαν που έχει καταδικαστεί να κείται διαμελισμένος. Ξεπροβάλλοντας μέσα από τις φυλλωσιές ενός σκοτεινού αλσύλλιου, αυτό το έργο ανακαλεί στη μνήμη τη ρωμαϊκή και ελληνική αγαλματοποιία κι αρχιτεκτονική. Συνήθως όμως, τα αρχαιολογικά ερείπια ξασπρίζουν από τον ήλιο. Αυτά τα απομεινάρια ενός χαμένου πολιτισμού είναι βαμμένα μαύρα, εντείνοντας μιαν αίσθηση τέλους. Γνωστός για τα σουρεαλιστικά και δεξιοτεχνικά φτιαγμένα κεραμικά αγαλματίδια του, ο Καβαλλιεράτος επιστρατεύει την ειρωνεία για να περιπαίξει τις δομές και το τελετουργικό της εξουσίας. Η κατακλείδα του τίτλου του υπαινίσσεται ότι όλοι οι πολιτισμοί, του δικού μας συμπεριλαμβανομένου, αναπόφευκτα ακμάζουν και παρακμάζουν.

Constantine the Great / All roads lead to Hell, 2007/2015

Πολυστερένιο, γύψος, πολυεστέρας

300 x 700 x 120 εκ.

Έργο κατ' ανάθεση του Πολιτιστικού και Αναπτυξιακού Οργανισμού κοινής ωφέλειας NEON Δ.Δασκαλόπουλος

Yayoi Kusama

γ. 1929, Ματσουμότο, Ιαπωνία

Ζει κι εργάζεται στο Τόκιο, Ιαπωνία

Η κολοκύθα αποτελεί ένα μοτίβο που επανέρχεται σταθερά στην εικονογραφία ολόκληρου του έργου της Kusama, μια έλξη που της ενέπνευσε η οικογενειακή επιχείρηση καλλιέργειας σπόρων. Ο θαυμασμός της για τη βολβοειδή μορφή της, την τραχιά υφή της και τη σεμνή πανταχού παρουσία της, την έκαναν να ταυτιστεί με την εικόνα της και να παρατηρήσει ότι «χρησιμοποιούμε το επίθετο “κολοκυθοκέφαλος” για να αναφερθούμε υποτιμητικά σε έναν άσχημο ή αγράμματο άντρα, ενώ η φράση “κολοκύθα με μάτια και μύτη” ανακαλεί στο μυαλό μιαν άχαρη, κοντόχοντρη γυναίκα. Φαίνεται ότι οι κολοκύθες δεν εμπνέουν ιδιαίτερο σεβασμό. Ωστόσο, με έχει μαγέψει η γοητευτική, χαριτωμένη τους μορφή. Αυτό που με ελκύει περισσότερο απ' όλα είναι η γενναιοδωρη σεμνότητά τους. Αυτό και το στέρεο ψυχικό τους έρεισμα».² Διαθέτοντας τη βαρύτητα ενός μπρούντζινου μνημείου, η κολοκύθα διακοσμείται και με τις βούλες-σήμα κατατεθέν της Kusama, ένα οπτικό πλέγμα με το οποίο καλύπτει όλα τα πράγματα. Σε ευρωπαϊκό πλαίσιο, αυτό το ταπεινό λαχανικό γίνεται φορέας σαγήνης, καθώς η νονά-νεράιδα της Σταχτοπούτας το μεταμορφώνει σε άμαξα για να τη μεταφέρει στον πριγκιπικό χορό.

Pumpkin (M), 2014

Μπρούντζος

187 x 182 x 182 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση του καλλιτέχνη και της γκαλερί Victoria Miro, Λονδίνο

² Yayoi Kusama, *Infinity Net: The Autobiography of Yayoi Kusama*, μτφρ. Ralph McCarthy, Λονδίνο 2011, σ.76

Oliver Laric

γ. το 1981 στο Ίνσμπρουκ, Αυστρία

Ζει κι εργάζεται στο Βερολίνο, Γερμανία

Από τους μύθους του Αισώπου μέχρι τα παραμύθια των αδελφών Γκριμ, τα ζώα κατέχουν κεντρική θέση στις ιστορίες. Στον 20ό αιώνα αυτή η αφηγηματική παράδοση μεταφέρθηκε στα κινούμενα σχέδια. Το φιλμ του Oliver Laric εφορμά στην ιστορία της κινούμενης εικόνας για να δημιουργήσει ένα θηριολόγιο όντων –εν μέρει ζώα, εν μέρει άνθρωποι, εν μέρει υπερ-ήρωες– που μορφοποιούνται και σχηματίζονται με εκθαμβωτικά χρώματα και ρευστές γραμμές κόντρα σε ένα εκτυφλωτικό λευκό φόντο. Ο Laric είναι γνωστός για τις πρόστιπες ανάγλυφες μορφές του που αντιεί από την αρχαιότητα, συνδυάζοντας παλαιά και σύγχρονα υλικά, όπως μπρούντζο και πολυουρεθάνη, «συνδέοντας το κλασικό παρελθόν με το ψηφιακό παρόν».³ Χρησιμοποιεί το διαδικτυο σαν έναν θησαυρό από εικόνες, οι οποίες ανεξάρτητα από το πού και πότε δημιουργήθηκαν, βρίσκονται όλες διαθέσιμες σε ένα συγχρονικό παρόν. Η διαδικασία της μετάλλαξης από το ένα πλάσμα στο επόμενο αντανακλά βιολογικά συστήματα – της ανάπτυξης μέσω των μεταμορφώσεων, του καμουφλάζ ως στρατηγικής επιβίωσης και της ίδιας της δραματικά επιταχυνόμενης εξέλιξης. Μια ελεγειακή μουσική υπόκρουση προσθέτει επιπλέον συναισθηματική φόρτιση στους φανταστικούς πρωταγωνιστές του.

Untitled, 2014

4K βίντεο, χρώμα, ήχος

5 λεπτά και 55 δευτερόλεπτα

Με την ευγενική παραχώρηση του καλλιτέχνη και της γκαλερί Tanya Leighton, Βερολίνο

Richard Long

γ. 1942, Μπρίστολ, Μ. Βρετανία

Ζει κι εργάζεται στο Μπρίστολ, Μ. Βρετανία

Αυτό το υποβλητικό επιτόχιο κείμενο καταμετρά τα ζώα και τα τεχνουργήματα που συνάντησε ο καλλιτέχνης στη διάρκεια 21 ημερών πεζοπορία του στη Νότια Αφρική· σε ολόκληρη την καλλιτεχνική πορεία του, ο Long διέτρεξε απ' άκρη σε άκρη τη γη. Χαρτογραφεί βουνά, ερήμους και κοιλάδες περπατώντας καθώς και μέσα από κείμενα και φωτογραφίες, δημιουργώντας μια αξιοσημείωτη μορφή Τέχνης της Γης. Τον διακρίνει η απλότητα, η ακρίβεια και η οικονομία, και την ίδια στιγμή εξερευνά πολυσύνθετες έννοιες που αφορούν τη σχέση μας και τον αντίκτυπό μας στη γη, τη φύση του χώρου και του χρόνου, γεγονός που τον καθιστά πρωτοπόρο τόσο στην Ενοσιολογική όσο και στην Τέχνη της Γης. Από τη μια πλευρά, αυτός ο κύκλος καταγράφει φυτά και ζώα που απηχούν τον αργό χρόνο της φύσης. Από την άλλη, καταγράφει τα σημάδια της ανθρώπινης εγκατάστασης, από τσεκούρια μέχρι τενεκέδες πετρελαίου, που χαρακτηρίζουν το γρήγορο χρόνο των ταχέως εξελισσόμενων και διαρκώς εξαπλωνόμενων τεχνολογιών μας.

Human Nature Walk, 2011

Έργο με κείμενο: 2 μέρη

Μεταβλητές διαστάσεις

Με την ευγενική παραχώρηση του καλλιτέχνη και της γκαλερί Sperone Westwater, Νέα Υόρκη

Sarah Lucas

γ. το 1962 στο Λονδίνο, Μ. Βρετανία

Ζει κι εργάζεται στο Σάφοκ, Μ. Βρετανία

Σε όλη την καριέρα της, η Lucas χρησιμοποιεί αντικείμενα που βρίσκει, κοινότοπα αλλά με ευδιάκριτες αντιλήψεις –έπιπλα, λαϊκές εφημερίδες, νάιλον κάλτσες, τουαλέτες και τσιγάρα– για να υπαινιχθεί διαμελισμένα, εκφραστικά μέρη του σώματος, γεννητικά όργανα κι άλλα οργανικά απομεινάρια. Η απαρχή αυτού του απαστράπτοντος μπρούντζινου γλυπτού ανάγεται σε ένα ζευγάρι νάιλον κάλτσες, παραγεμισμένες με βαμβακερό ύφασμα, δεμένες και συστρεμμένες ώστε να θυμίζουν μια φιγούρα παραδομένη σε έναν παράφορο εναγκαλισμό. Ερωτικά υποβλητική κι απρόσμενα καυστική, η φιδίσια, διαστρεβλωμένη μορφή του *Nahuiolin* διαθέτει συγχρόνως φαλλικά και σαν μαστούς στοιχεία. Απηχώντας το βιομορφικό πρωτογονισμό των Βρετανών μοντερνιστών, όπως του Henry Moore και της Barbara Hepworth, η Lucas εισάγει στην αφηρημένη φιγούρα μια άσημη σεξουαλικότητα. Ο *Nahuiolin* δανείζεται την ονομασία του από το παρατσούκλι της Carmen Mondragón (1893-1978), ζωγράφου, ποιήτριας και μοντέλου, που υπήρξε ερωμένη του Μεξικανού ζωγράφου και τοιογράφου Diego Rivera. Με νύξεις για τη σεξουαλική εξουσία της, η Lucas συνθέτει μια θεά του 21^{ου} αιώνα.

³ Rachel Wetzler, Oliver Laric, *Surround Audience*, κατάλογος έκθεσης, New Museum, Νέα Υόρκη, 2014, σελ. 213

Nahuiolin, 2013

Μπρούντζος

48 x 64.5 x 43.5 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση της γκαλερί Sadie Coles HQ, Λονδίνο

Ruth MacLennan

γ. το 1969 στο Λονδίνο, Μ. Βρετανία

Ζει και εργάζεται στο Λονδίνο, Μ. Βρετανία

Σύμφωνα με το θρύλο, η τέχνη της εκπαίδευσης κυνηγετικών γερακιών ξεκίνησε στην περιοχή της αρχαίας Μεσοποταμίας το 2000 π.Χ. κι εξαπλώθηκε από τα βουνά και τις στέπες της κεντρικής Ασίας στην Ευρώπη. Αυτό το βίντεο καταγράφει την επίσκεψη της καλλιτέχνης στο νοτιοανατολικό Καζακστάν, για να κινηματογραφήσει μια μέθοδο εκπαίδευσης που εφαρμόζουν οι παραδοσιακοί Καζάκοι κυνηγοί αετών. Το ταξίδι της καταγράφει τις απαραίτητες για έναν ξένο οικονομικές και οργανωτικές διαπραγματεύσεις, προκειμένου να αποκτήσει πρόσβαση σε αυτό το αρχαίο τελετουργικό, κι εντέλει να κινηματογραφήσει μια ομάδα κυνηγών με το νεαρό αετό τους σε ένα αχανές, έρημο φαράγγι. Τα γυρίσματα συλλαμβάνουν τη σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα στον κυνηγό και το πουλί με φόντο τη ραγδαία οικονομική και πολιτική αλλαγή. Η περιβολή του κυνηγού, κάποτε μια στολή από γούνα και τομάρι ζώου, είναι, πλέον, μια φόρμα μαζικής παραγωγής που φοριέται σε όλα τα μέρη του κόσμου, και η ποικιλία των γλωσσών που μιλάνε στην ομάδα, από ρωσικά –ιστορικά, η γλώσσα των αποικιστών– μέχρι καζακικά κι αγγλικά, συμβάλουν στη σύνθετη ανθρωπίνη προσωπογραφία της περιοχής. Το φιλμ τελειώνει με την κάμερα προσαρμοσμένη στον αετό, αιχμαλωτίζοντας την εμπειρία του ζώου και φέρνοντάς μας αντιμέτωπους με μια οπτική πραγματικότητα πέραν της δικιάς μας.

Valley of Castles (Hunting Eagles), 2007

Έγχρωμο βίντεο, στερεοφωνικό

19 λεπτά

Με την ευγενική παραχώρηση της Ruth MacLennan και της γκαλερί LUX, Λονδίνο

Chris Marker

γ. το 1921 στη Ναντέρ, Γαλλία

Έζησε κι εργάστηκε στο Παρίσι, Γαλλία

Πέθανε το 2012 στο Παρίσι, Γαλλία

Το πειραματικό φιλμ-δοκίμιο *Sans Soleil*, 1983, καταδεικνύει τη δεξιοτεχνία του Chris Marker στη φόρμα του κινηματογραφικού ταξιδιωτικού οδοιπορικού. Το φιλμ παντρεύει στο ίδιο γύρισμα από ναούς στο Τόκιο αφιερωμένους σε γάτες μέχρι παγωμένα λουλούδια σε ένα σιβηρικό επιστημονικό σταθμό. Ο Marker παρουσιάζει επιδέξια αρχαίες και σύγχρονες ιεροτελεστίες – από το προσκύνημα σε ιερούς χώρους μέχρι διαμαρτυρίες στους δρόμους. Επίσης, ενσωματώνει στο φιλμ-δοκίμιο τυχαία πλάνα αλλά κι αποσπάσματα από προηγούμενες ταινίες και διαφημίσεις. Η αξιοποίηση άλλων κινηματογραφιστών στο *Sans Soleil* είναι χαρακτηριστική της περιόδου που ο καλλιτέχνης απέφευγε να προβάλλει την πατρότητα των έργων του. Στο οδοιπορικό αναμιγνύονται ήχοι της καθημερινής ζωής, καθώς και μια αφηγήτρια που διαβάζει γράμματα, τα οποία υποτίθεται ότι της στέλνει ο κάμεραμάν της ενώ ταξιδεύει. Το φιλμ του προσφέρει μια ανθρωπολογική μελέτη του τέλους του 20ού αιώνα.

Sans Soleil, 1983

Έγχρωμο βίντεο

100 λεπτά

Με την ευγενική παραχώρηση των Argos Films

Marlie Mul

γ. το 1980 στην Ουτρέχτη, Ολλανδία

Ζει και εργάζεται στο Βερολίνο, Γερμανία

Μία σειρά από στεατώδεις λακκούβες οι οποίες εμπεριέχουν ίχνη οργανικών και τεχνητών απόβλητων υλικών, με γκάμα που ποικίλλει από ένα κλαδάκι μέχρι έναν συνδετήρα. Συνήθως θα αγνούσαμε τέτοιου είδους ευτελή υπολείμματα, τα οποία λιμνάζουν κάτω από αυτοκίνητα ή στις ρωγμές ενός οδοστρώματος, ενώ στο ειδικό περιβάλλον ενός κήπου αποτελούν μία ενοχλητική παρουσία. Ωστόσο, η κάθε λακκούβα είναι τόσο σημαντική

όσο οποιοδήποτε άλλο αρχαιολογικό ίχνος, το οποίο φέρει ενδείξεις μίας παρελθούσης ολότητας ή ενός γεγονότος. Η λιπαρή φύση των λακκουβών σε συνδυασμό με τα κατασκευασμένα υπολείμματα αναγνωρίζονται ως κατάλοιπα μοντερνισμού, χνάρια μίας βιομηχανοποιημένης, καταναλωτικής κοινωνίας, που η δική μας εικόνα, ως μέλη της, αντικατοπτρίζεται επάνω στη γυαλιστερή τους επιφάνεια. Η Μυλ έχει παράλληλα τοποθετήσει αποσίγαρα και κουτιά από ποπκόρν ως εκβράσματα κοινωνικών περιστάσεων, τα οποία απηχούν το ευρέως γνωστό Ελληνιστικό μωσαϊκό, αποκαλούμενο ως *Ασάρωτος Οίκος*. Δημιουργημένο, τον 2ο αιώνα π.Χ., από τον Σώσο της Περγάμου, το μωσαϊκό απεικονίζει τα απομεινάρια μίας ευχίας, απορριμμένα στο πάτωμα. Δια μέσω των αιώνων, οι δύο καλλιτέχνες παρέχουν μία βινιέτα πολιτιστικής υπέρβασης.

Puddle (Σακούλα), 2015

Άμμος, ρητίνη
2 x 109 x 98 εκ.

Puddle (Καφέ γυαλί, Κλαδάκι), 2015

Άμμος, ρητίνη
2 x 109 x 98 εκ.

Puddle (Αμμοχάλικο), 2015

Άμμος, ρητίνη
2 x 65 x 76 εκ.

Puddle (Συνδετήρας), 2015

Άμμος, ρητίνη
2 x 72 x 61 εκ.

Puddle (Χαλίκια), 2015

Άμμος, ρητίνη
2 x 112 x 65 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση της γκαλερί Vilma Gold, Λονδίνο

Katja Novitskova

γ. το 1984 στο Ταλίν, Εσθονία

Ζει και εργάζεται στο Άμστερνταμ και στο Βερολίνο

Η Katja Novitskova αποδίδει στα τροπικά πτηνά της, με το μεγάλης κλίμακας, έντονα παραστατικό, ιριδίζον φτέρωμα τους και τα επίπεδα προφίλ τους, ένα απόκοσμα μυστηριώδες παρουσιαστικό. Τα εκπληκτικά σε χρώματα, δραματικά λαφία, καθώς και οι ουρές, των εξωτικών πτηνών πάντοτε αιχμαλώτιζαν τη φαντασία του Δυτικού κόσμου, ως συμβολισμός ενός τροπικού παραδείσου. Η Novitskova έχει οικειοποιηθεί πτηνά από το διαδίκτυο, των οποίων τα χαρακτηριστικά έχουν συστατικά μειωθεί σε «αγλαές», δισδιάστατες εικόνες- όντως ως επιβεβαίωση της ταυτωνυμίας της «οικειοποίησης». Για την καλλιτέχνη, ο ψηφιακός κόσμος αποτελεί, από μόνος του, ένα εξωτικό οικοσύστημα, το οποίο συνυπάρχει με το φυσικό περιβάλλον: 'Το βασικό μου ενδιαφέρον κείται στις οικολογικές και ανθρωπολογικές επιπτώσεις της τεχνολογίας της πληροφορικής και των συναφών αγορών παγκοσμίως'. Η Novitskova αντιπαράθετει μεγεθυμένα «cut out» αποκόμματα φωτογραφιών ζώων με υπερμεγέθεις εικόνες, από το πάτωμα έως το ταβάνι, γυναικείων τσαντών. Η σαγηνευτική ομορφιά των πτηνών καθώς και το δισδιάστατο μέγεθος τους, κλίμακας ενός διαφημιστικού billboard πίνακα, σε συνδυασμό με συνειρμούς φυγής, τα υποβάλλει στη δικαιοκρασία της φύσης και της διαφήμισης.

Appropriation (Παπαγάλος loro), 2014

Ψηφιακή εκτύπωση σε αλουμίνιο, έκθεση ως cut out απόκομμα
160 x 114 x 35 εκ.

Appropriation (Τουκάν), 2014

Ψηφιακή εκτύπωση σε αλουμίνιο, έκθεση ως cut out απόκομμα
140 x 219 x 35 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση της καλλιτέχνη και της γκαλερί Kraupa-Tuskany Zeidler, Βερολίνο

Anatoly Osmolovsky

Γεννήθηκε το 1969 στην Μόσχα, Ρωσία

Ζει και εργάζεται στην Μόσχα

Τρεις γιγάντιοι φλοιοί κείνται διασκορπισμένοι στο έδαφος. Χυτοί σε ορείχαλκο, οι επιφάνειες τους κυματίζουν ως ένα απαλά ρυτιδιασμένο ανθρώπινο δέρμα, εκλαμβανόμενες και ως τα απομεινάρια μίας γιγαντόσωμης φιγούρας, θραύσματα, πιθανόν, των κοίλων αρθρώσεων ενός μπρούτζινου κολοσσού. Ο τίτλος του έργου «Rot» («Σάπιο») ή «κόκκινο μέτωπο» αναφέρεται στη Ρωσική επανάσταση – τα κατάλοιπα της οποίας κείνται εδώ. Το έργο αποτελεί υπόμνηση του τρόπου που οι μεγάλης κλίμακας ανδριάντες του Λένιν, του Στάλιν, καθώς και άλλων υπερφίλων σύγχρονων ηγεμόνων, όπως ο Σαντάμ Χουσεΐν έχουν βίαια ανατραπεί και καταστραφεί από τους εξαγριωμένους υποτελείς. Ο Osmolovsky είναι ένας εικονοκλάστης, ο οποίος προκαλεί τις πολιτικές και αισθητικές ορθοδοξίες μέσω των perforations και των σατιρικών του εγκαταστάσεων. Το έργο ως σύγχρονο μνημείο μίας άκρας φιλόδοξης και ανεπιτυχούς επανάστασης υποκαθιστά την αλαζονεία που υποδηλώνουν, στην ολότητα τους, τα μνημεία της εξουσίας. Κατάλοιπα των Φαραώ, Αυτοκρατόρων, Βασιλέων και Βασιλισσών, εγκατασπαρμένα στην ιστορία και συγκεντρωμένα στα μουσεία του κόσμου, αποτελούν θύμψες της αναπόφευκτης ανόδου και πτώσης όλων των πολιτισμών.

Rot Front – Remains, 2010

Ορείχαλκος

37 x 207 x 50 εκ.

25 x 180 x 51 εκ.

26 x 180 x 52 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση του Ιδρύματος V-A-C, Μόσχα

Αλίκη Παλάσκα

γ. 1962 στην Αθήνα, Ελλάδα

Ζει και εργάζεται στην Αθήνα, Ελλάδα

Η Αλίκη Παλάσκα δημιουργεί με όρους περφόρμανς εκμαγεία τόσο με τη δική της όσο και με τις κοιλιές άλλων ανθρώπων, ενσωματώνοντας ένα ιλιγγιώδες κι όμως συγγενικό υλικό οπλοστάσιο. Η απόλυτη εφευρετικότητα που επιδεικνύει στην επιλογή των υλικών της, είναι εντυπωσιακή: φλοιός δέντρων, φωλιές εντόμων, κομμάτια φτέρης, κεριά μελισσών, αλλά και πιο παραδοσιακά ανόργανα υλικά της γλυπτικής, όπως κονίαμα και πηλός, όλα συναγωνίζονται για να κερδίσουν την προσοχή μας σε έναν κυκεώνα οπτικών ερεθισμάτων. Ο τελικός αγώνας μεταξύ οργανικού κι ανόργανου ορθά λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο ενός αστικού κήπου, ένα σκηνικό που εξ ορισμού αναδεικνύει αυτή την αλληλεπίδραση. Η επιλογή του συγκεκριμένου σημείου της ανθρώπινης ανατομίας είναι ιδιαίτερα δηκτική – ο τόπος μύχιων συναισθημάτων και σπλαχνικών συγκινήσεων. Κι αιχμαλωτίζεται τη στιγμή που η κοιλιά εκτείνεται για την πρωταρχική της λειτουργία – εισπνέοντας ζωή, εκπνέοντας αέρα.

Breathing Space, 2015

Μικτή τεχνική

Μεταβλητές διαστάσεις

Έργο κατ' ανάθεση του Πολιτιστικού και Αναπτυξιακού Οργανισμού κοινής ωφέλειας NEON Δ.Δασκαλόπουλος

Norbert Prangenberg

γ. το 1949 Rommerskirchen-Nettesheim, Γερμανία

Έζησε κι εργάστηκε στο Μόναχο και στο Niederarnbach, Γερμανία

Πέθανε το 2012 στο Krefeld, Γερμανία

Μία σειρά βιομορφικών κεραμικών είναι τοποθετημένη στο αμφιθέατρο και, παράλληλα, στον εξωτερικό περίβολο. Αντλώντας από την εκπαίδευση του ως υαλοργός και την πορεία των τριάντα του χρόνων ως αφηρημένος ζωγράφος, ο Prangenberg δημιούργησε φόρμες, οι οποίες προσομοιάζουν σκάφη που εξωθούνται από τα κύματα, πέταλα ή και μέρη του σώματος, άλκιμα από τις έντονα χρωματικές επισμαλτώσεις. Μαλαγμένος, γδαρμένος, πιεστός, ο πηλός αποκαλύπτει τα ίχνη της δημιουργικής του κατασκευής. Κάνοντας χρήση της τεχνικής της majolica, ο καλλιτέχνης επιχρωματίζει τη λευκή επισμάλτωση με ακριβείς πινελιές, επιτρέποντας, όμως, το χρώμα να στάξει και να δημιουργήσει πιτσιλιές. Οι εγγενείς ιδιότητες του πηλού και του χρώματος επέδρασαν στην τελική διαμόρφωση του κάθε κομματιού, ούτως ώστε το έργο, στο σύνολο του, να αισθητοποιείται ως ζωντανός οργανισμός. Παρόλο που τα έργα αυτά εκλαμβάνονται ως αφηρημένα, τιλοφορούνται «Figur», δίνοντας, καταυτόν τον τρόπο, έμφαση στον ανθρωπομορφικό τους χαρακτήρα. Το μεγάλο σε κλίμακα γλυπτικό έργο του Prangenberg, που καλλιτέχνησε το 2005, είναι τοποθετημένο στο βάθος του κήπου, πέραν των

χλοερών θάμνων και δέντρων, υποδηλώνοντας ένα περίπλοκο δίκτυο βλάστησης. Ταυτόχρονα, το έργο προσομοιάζει με άκρα, ως αυτά να πρόκειται να ξεπεταχθούν μέσα από τη γη, ανακαλώντας στη μνήμη το επικό ποίημα του Οβίδιου *Μεταμόρφωση*, όπου η αναζήτηση της αγάπης ή της εξουσίας μπορεί να οδηγήσει σε μετασχηματισμό ανάμεσα στον άνθρωπο, τα φυτά και τα ζώα.

Figur, 2003

Majolika

15 x 40 x 25 εκ.

Figur, 2003

Majolika

37 x 35 x 35 εκ.

Figur, 2003

Majolika

55 x 40 x 40 εκ.

Figur, 2008

Φαγιάνς

27,5 x 27,7 x 14,6 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση της Galerie Karsten Greve, Κολωνία

Figur, 2005

Επισμαλτωμένο κεραμικό

175 x 110 x 85 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση του Κληροδοτήματος Norbert Prangenberg, Rommerskirchen, Γερμανία και της γκαλερί Ancient & Modern, Λονδίνο

Ugo Rondinone

γ. 1964 Βέρνη, Ελβετία

Ζει κι εργάζεται στη Νέα Υόρκη

Το έργο SUNRISE. east αναπαριστά μια σειρά από φιγούρες-τοτέμ, που καθεμιά τους αντιπροσωπεύει ένα μήνα του χρόνου. Το συγκεκριμένο γλυπτό συμβολίζει τον Ιούλιο, ενώ η σειρά στο σύνολό της αποτελεί μια μεταφορά για την κυκλική φύση του χρόνου. Η ανθρώπινη φιγούρα και η παραμόρφωσή της διαδραματίζει κείμενο ρόλο στο έργο του Rondinone ως επεξηγηματικό εργαλείο της δημιουργίας και της κυκλοφορίας του πολιτιστικού νοήματος. Σε αυτή την περίπτωση, παραμορφώνει το ανθρώπινο πρόσωπο προσδίδοντάς του χαρακτηριστικά μάσκας, και παίζει σε καθένα από τα γλυπτά της σειράς με τις εκφράσεις των απλουστευμένων αυτών προσώπων. Τα γλυπτά μοιάζουν να αναδύονται από κάποιο παιδικό όνειρο ή πιθανώς από κάποιον πολιτισμό που έχει χαθεί από καιρό, είτε πρόκειται να υπάρξει στο μέλλον, ωθώντας τον θεατή να ταξιδέψει σε αυτόν το φανταστικό κόσμο.

SUNRISE. east. july, 2015

Μπρούτζινο εκμαγείο, ασημί μπογιά αυτοκινήτου, τσιμεντένιος πλίνθος

200 x 130 x 150 εκ.

Με την ευγενική παραχώρηση της γκαλερί Sadie Coles HQ, Λονδίνο

Κώστας Σαχπάζης

γ. το 1977 στη Θεσσαλονίκη

Ζει και εργάζεται στην Αθήνα

Ο Κώστας Σαχπάζης είναι δαήμων τεχνίτης των υλικών. Δημιουργεί επισωρεύσεις από ξύλο, μέταλλο και υφάσματα, οι οποίες, σε πρώτη ανάγνωση, εμφανίζονται ως αφηρημένες, αν και παραμένουν σαγηνευτικά ενθυμητικές. Το γλυπτικό του έργο εμπνέεται από τον τρόπο που ο φλοιός ενός δέντρου ξεφλουδίζει όταν αυτό αναπτύσσεται ή απ' αυτόν που ρίχνει το δέρμα του ένα ερπετό. Συμπιέζοντας επιστρώσεις από ξύλο, ύφασμα και καουτσούκ, χρησιμοποιεί, στη συνέχεια, ηλεκτρικό ρεύμα και μία οξική μέθοδο προκειμένου να επικαλώσει τα αδιάτακτα στοιχεία, ενώ χρησιμοποιώντας το μέταλλο, τα συνδέει ως κέλυφος. Ο Σαχπάζης μετέρχεται, συνήθως, περίπλοκων οργανικών και χημικών διαδικασιών, παρέχοντας τους τη δυνατότητα να ακολουθήσουν τον πρωτεύοντα κανόνα της φυσικής, αυτόν της εντροπίας. Παράλληλα, οι συνειρμικές του φόρμες, καθώς και η δυναμική των

κατασκευών του αποδίδουν μια ζωντανή ανθυπαρξία στα άψυχα αντικείμενα του. Η έμβια ετούτη αίσθηση των αντικειμένων, η οποία είναι πασιφανής σε αυτό το ανατεθειμένο έργο, οδηγεί σε μία νομαδική οντότητα που μετακινείται από ένα μέρος στο άλλο, καθ' όλη τη διάρκεια παραμονής της στον κήπο της Γαλλικής Σχολής Αθηνών.

The Animal's Turn, 2015

Χαλκός, ύφασμα, καουτσούκ, ρητίνη, ξύλο, μπογιά
60 x 60 x 100 εκ.

Έργο κατ' ανάθεση του Πολιτιστικού και Αναπτυξιακού Οργανισμού κοινής ωφέλειας NEON Δ.Δασκαλόπουλος

Peter Wächtler

γ. το 1979 στο Αννόβερο, Γερμανία

Ζει και εργάζεται στο Βερολίνο, Γερμανία

Η μαγική αθωότητα των κινουμένων σχεδίων - ένα εκφραστικό είδος άρρηκτα συνδεδεμένο με τα παιδιά – έχει αποδοθεί με μία εφιαλτική, υπόγεια διάσταση σε αυτό το παραμύθι ενός ποντικού που υπομένει τις στερήσεις και την υπαρξιακή κρίση ενός ανέστιου. Η δύναμη της δουλειάς του Wächtler έγκειται στην ικανότητα του να εκφράζει την ενήλικη ωριμότητα και τις μελαγχολικές καταστάσεις της ανθρώπινης ύπαρξης με την απλότητα και το χιούμορ ενός παιδικού φιλμ. Κάνοντας χρήση διαφόρων μέσων, στα οποία επίσης περιλαμβάνονται κεραμικά, σχέδιο, ζωγραφική και εγκαταστάσεις, ο Wächtler δημιουργεί έναν μαγικό, παράλληλο κόσμο, όπου ζώα, μάγοι και ανθρωπομορφικά σκηνικά στοιχεία, ως πατερίτσες, θεσπίζουν τις δοκιμασίες και τραγωδίες, εγγενείς της πραγματικής ζωής. Οι σκοτεινοί, εξπρεσιονιστικοί εσωτερικοί χώροι αυτού του, σχεδιασμένου στο χέρι, φιλμ έρχονται σε αντίθεση με τον λακωνικό σχολιασμό του ποντικού, ο οποίος ορμητικά παρεμβαίνει με μια απόδοση a capella του τραγουδιού του Bruce Springsteen, *The River*. Ανία, προσωπική αποτυχία και μεταμέλεια έρχονται να αντικαταστήσουν τη συλλογική εμπειρία της σύγχρονης ζωής, ως ιλαροτραγική αλληγορία.

Untitled (Rat), 2013

Video HD

Διάρκεια: 14'

Με την ευγενική παραχώρηση του καλλιτέχνη και της γκαλερί dépendence, Βρυξέλλες